

Alkotmánybíróság
IV/942/-1/2015.

Kérelmező: Dr. Ravasz László

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11/942-2/2015
Érkezett:	2015 JÚN 02.
Példány:	2
Kezeliiroda:	5
Melléklet:	1 db

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A hiánypótló végzésének megfelelően a következőket kívánom előadni:

Az Alkotmánybíróság a hiánypótló végzésében tájékoztatott arról, hogy jogi álláspontja szerint az Országos Bírói Tanács által elfogadott Bírói Etikai Kódex nem tekinthető sem jogszabálynak, sem közjogi szervezetszabályozó eszköznek, ezért alkotmányjogi panasszal nem támadható az. Álláspontom szerint a Bírák Etikai Kódexe jogi normának tekinthető az alábbiak szerint kifejtett indokok alapján, ezért alkotmányjogi panasszal támadható.

1. a./ Az Alaptörvény 7.cikke kimondja, hogy általánosan kötelező magatartási szabályt csak Alaptörvényben meghatározott jogalkotó szerv hozhat. Nyilvánvalóan általános magatartási szabálynak tekintendő, a minden bíróra kötelező azon magatartási szabály, amely a bírók alapvető állampolgári jogait (a véleménynyilvánítási szabadságukat) szabályozza illetve korlátozza. Véleményem szerint alkotmányos alapjog csak és kizárólag Alaptörvényben meghatározott jogalkotó szerv által kibocsátott jogszabályban korlátozható. Egy jogi normának (jogszabály, közjogi szervezetrányító eszköz) sem minősülő normában nem korlátozhatók senkinek az alapvető emberi jogai, mivel nem biztosított az, hogy ezen normák alkotmányossági szinten felülvizsgálatra kerüljenek.

Az OBT által elfogadott Bírók Etikai Kódexének a megalkotására a 2011. évi CLXI.tv. (Bsz.) 103.§ (1) bekezdés e./ pontja teremtette meg a lehetőséget. A Bírók Etikai Kódexe a bírakra vonatkozó általános magatartási szabályokat állapít meg. Ennek keretében a 6. cikk (5) bekezdése olyan rendelkezést is tartalmaz, amely a bírók alapvető emberi jogait (véleménynyilvánítás szabadsága) is korlátozza. Véleményem szerint ebből megállapítható, hogy az Alaptörvény 7. cikke alapján erre csak akkor volna lehetőség, ha az alaptörvény által meghatározott jogalkotó szerv által meghatározott jogszabálynak tekintjük a bírák etikai kódexét. Ha nem tekintjük annak akkor nyilvánvalóan olyan szerv hozott általános magatartási szabályt, aminek az alaptörvény szerint jogalkotói hatásköre nincs, ezért megállapítható, hogy a Bírók Etikai Kódexe sérti az Alaptörvény 7. cikkében foglalt rendelkezéseket. Tekintettel arra, hogy nem jogalkotó szervként általános magatartási szabályt alkotott az Országos Bírói Tanács, ezért az Alaptörvény 7. cikke alapján szükséges volna megsemmisíteni a Bírák Etikai Kódexének 6. cikkének (5) bekezdését.

Az ezzel kapcsolatban korábban előadottakat továbbra is fenntartom. Véleményem szerint az alkotmányjogi panasz keretében támadható az olyan norma is, amely jogi normaként (jogszabályként, vagy közjogi szervezetrányító eszközként) funkcionál, függetlenül attól, hogy az Alaptörvénynek, vagy a 2010. évi CXXX. tv-nek (Jat.) megfelelően hozták-e meg azt. Ha a T. Alkotmánybíróság nem vizsgálná ezen normák alkotmányosságát az alkotmányjogi panasz keretében, akkor bárki bármikor hozhatna olyan jogi normaként funkcionáló általánosan kötelező szabályt, amely alapjaiban sérti a jogbiztonságot anélkül, hogy ez alkotmányossági szinten támadható lenne. Véleményem szerint a T. Alkotmánybíróság alapvető kötelezettsége az alkotmányosság védelme, amelybe beletartozik minden olyan norma megsemmisítése, amely tartalmában és funkciójában jogi normaként viselkedik, de azt az Alaptörvényben, vagy a JAT-ban fel nem jogosított szerv, vagy személy hozza. Maga az alaptörvény-sértés abból áll jelen esetben, hogy olyan „jogi norma” jött létre, amely az alaptörvényi garanciális szabályok nélkül került

meghozatalra. Ha ezen „jogi normák” nem kerülnek megsemmisítésre a T. Alkotmánybíróság által, akkor nem biztosítható Magyarországon a jogbiztonság, mert bárki, vagy bármely szerv bármikor meghozhat alapvető emberi jogokat korlátozó általános normákat minden kontroll nélkül. Nyilvánvaló, hogy ha a T. Alkotmánybíróság ezen „jogi normák” alkotmányossági felülvizsgálatát megtagadja, akkor ezzel az alkotmányjogi panasz intézményének teljes tartalmi kiürítését éri el, és kvázi felhatalmazást ad bármely szervnek, vagy személynek, hogy felülvizsgálhatatlan, az emberi jogokat semmibe vevő általános magatartási szabályokat alkossanak. Ez az álláspont meghonosodása véleményem szerint az első lépés lenne a diktatúrához vezető úthoz, és a jogállamiság feladásához.

1.b./ Amennyiben a T. Alkotmánybíróság a fenti okfejtésemet nem fogadná el, véleményem szerint akkor is támadható a Bírók Etikai Kódexe alkotmányjogi panasszal, mivel az alapvető emberi jogokat korlátoz. Az Alaptörvény 7.cikke alapján a Bírók Etikai Kódexe gyakorlatilag a Bszi. részének tekinthető. Nyilvánvalóan alapvető emberi jog csak törvényben, vagy az Alaptörvény illetve Jat által meghatározott egyéb jogalkotó szerv által megalkotott jogszabályban korlátozható. Ha nem tekintjük önálló jogszabálynak a Bírók Etikai Kódexét, akkor az alapvető emberi jog korlátozása miatt csak akkor hatályosulhat az, ha a Bszi. Részének tekintjük az etikai kódexet. Ebben az esetben, mint a Bszi. része támadható alkotmányjogi panasszal az etikai kódex. Álláspontom szerint nem tartható az az állapot és az alapvető emberi jogaimat is sérti ha a bírók emberi jogait olyan norma korlátozza, amely semmilyen fokban és semmilyen szerv előtt nem támadható, illetőleg annak alkotmányossági felülvizsgálata nem kérhető.

Egy diktatúrában ez elfogadható, de egy jogállamban nem. Mindezekre tekintettel kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszomat e vonatkozásban az alkotmányjogi panaszomat fogadja el és annak adjon helyt.

E mellett szükségesnek tartanám a fent megjelölt Bszi. rendelkezés alkotmányossági vizsgálatát is. Álláspontom szerint egy törvény nem adhat felhatalmazást egy nem jogalkotó szervnek arra, hogy általános jelleggel korlátozza egy formálisan jogi normának sem minősülő aktussal egy bírósági szervezet tagjainak alkotmányos jogait (véleménynyilvánításhoz való jog) Ezen álláspontot támasztja alá a bírók magatartását szabályozó bangalorei alapelvekben megfogalmazott jogelvek. Tekintettel arra, hogy a Bszi 103.§ (1) bekezdés e./ pontja lehetőséget ad egy nem jogalkotó szervnek arra, hogy jogszabályi szabályozási körbe tartózkodó kérdést szabályozzon jogszabálynak nem tekinthető általános magatartást előíró normában, ezért megállapítható, hogy ezen Bjt rendelkezés ellentétes az Alaptörvény 7. cikkével. **Erre tekintettel kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság a Bszi.103.§ (1) bekezdés e./ pontját is semmisítse meg, a támadott Bírói Etikai Kódex megsemmisítése mellett.** Az alkotmánybíróság hatáskörét e vonatkozásban az Abtv. 26.§ (2) bekezdése alapozza meg.

2.a./ A Szolgálati Bíróságok Ügyrendjét a 2011. évi CLXII. tv. (Bjt.)104.§/A pontja alapján fogadták el a Szolgálati Bíróságok, illetve hagyta jóvá azt az OBT. Véleményem szerint nem vitatható az, hogy a Szolgálati Bíróságok Ügyrendje funkcióját és tartalmát tekintve a Jat 23.§ (1) bekezdésében foglalt olyan közjogi szervezetirányító eszköznek minősül, amely a szolgálati bíróságok szervezetét, működését és tevékenységét szabályozza. Az SZBÜ jellegét és funkcióját tekintve alapvetően ugyanolyan, mint az Alkotmánybíróság Ügyrendje. Sajnálatos módon a Bjt. rendelkezéseivel nincs összhangban a Jat 23.§. (1) bekezdése, így formálisan nem tekinthető az SZBÜ közjogi szervezetirányító eszköznek, de ténylegesen akként funkcionál. Ebből adódóan véleményem szerint az SZBÜ vonatkozásában is alkalmazni kell azon jogelveket (Alaptörvény 7.cikk), amelyeket a beadványom korábbi részében az 1.a.,b./ pontban előadtam. (pl: „jogi norma” létrejöttének alaptörvény ellenessége, ezért alkotmányjogi panasszal való támadhatósága, jogbiztonság sérelme stb.) Ezen jogelvek alapján mindenféleképp szükséges volna az SZBÜ-nek, az

általam támadott rendelkezésének a megsemmisítése a Jat 24.§ (1) bekezdésére tekintettel.

A fentiek fontosságát az is kiemeli, hogy a T. Alkotmánybíróság a 21/2014. (VII.15.) AB. határozat 38. pontjában megállapította azt, hogy a Szolgálati Bíróságok rendes bíróságnak minősülnek. A jogállami működést és a jogbiztonságot veszélyeztetné az, ha egy bíróság szervezetét és működését és egy bírót megillető eljárásjogi garanciákat olyan „jogi norma” szabályozná, amely semmilyen formában nem támadható alkotmányossági szintem alkotmányjogi panasszal. Mindezek alapján kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság e vonatkozásban is fogadja be az alkotmányjogi panaszomat fogadja be és a támadott SZBÜ rendelkezést semmisítse meg.

2.b/ Megjegyezendő, hogy maga a Bjt. 104/A§-a és az SZBÜ elfogadása is sérti bírói függetlenséget, mivel az Alaptörvény 26.cikk (1) bekezdése szerint a bíró a tisztségéből csak a sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretei között mozdítható el. Nyilvánvaló, hogy a Bjt. 104/A. §-a egy olyan szervezetnek biztosít sarkalatos törvény szabályozási tárgykörébe tartozó kérdés szabályozására lehetőséget amelynek ilyen kérdés szabályozására nincs alaptörvényi felhatalmazása. Sarkalatos törvényt csak az Országgyűlés fogadhat el. A bírói tisztség megszüntetését is eredményezhető szolgálati bírósági eljárást nem szabályozhatja még egyszerű törvény sem, nem hogy egy formálisan jogi normának sem minősülő norma. A jelenleg hatályos SZBÜ szabályozás álláspontom szerint alapvetően sérti az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését. Véleményem szerint az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint csak akkor lehetne alkotmányosnak tekinteni a Szolgálati Bíróságok eljárását, ha az eljárási szabályokat teljes egészében a Bjt. szabályozná, és nem egy alkotmányossági kontroll nélkül meghozott quasi jogi norma. Tekintette arra, hogy a Bjt. 104/A. §-a az Alaptörvény 26.cikk (1) bekezdését sértő módon ad felhatalmazás a Szolgálati Bíróságoknak az SZBÜ megalkotására, ezért szükséges volna a Bjt. fenti rendelkezésének a megsemmisítésére.

A fentiek alapján kérem, hogy a T. alkotmánybíróság a Bjt. 104/A. §-át semmisítse meg az SZBÜ-vel együtt, figyelemmel arra, hogy ezen jogszabályok sértik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen esetben az Abtv. 26.§ (2) bekezdése alapozza meg.

Jelenleg is a Szegedi Törvényszék Bírójaként dolgozom, így jogi érdekem fűződik ahhoz, hogy a bírák magatartását általános jelleggel szabályozó Bírói Etikai Kódex alaptörvény-ellenesen ne korlátozza az alapvető emberi jogomat (véleménynyilvánítási jog) és ezáltal nem legyen alaptörvény-ellenes ezen jogi norma. Ugyanez vonatkozik a Szolgálati Bíróságok Ügyrendjére is. Megjegyzendő, hogy alapvető érdekem fűződik ahhoz is, hogy a Szolgálati Bíróságok Ügyrendje az alkotmányos jogelveknek megfeleljen. (lásd 2868/2012.AB.ügy, indítványozó: Dr. Ravasz László)

Az érdekeltségem igazolására csatolom a bírói kinevező okiratomat.

S z e g e d ,2015. május 31.

Tisztelettel:

Dr. Ravasz László
indítványozó